

Verksamhetsplan CfA 2026

Inledning

Under 2026 planerar vi från föreningens sida att fortsätta med utställningsverksamhet, utbildning, forskningscirklar och dokumentationsprojekt. Flera nya projekt med arbetarhistorisk anknytning planeras, och kursverksamhet bedrivs såväl för universitetsstudenter som för fackligt aktiva.

Som framgått av tidigare verksamhetsplaner är en av CfA:s viktigaste roller, från Lunds universitets perspektiv, att utgöra en nationellt och internationellt etablerad forskningsmiljö. Detta mäts i universitetsvärlden genom publikationer, svensk och internationell forskningssamverkan, konferenser, medverkan i forskningsråd, styrgrupper och liknande. En sådan verksamhet kräver att initiativ tas till nya finansierade forskningsprojekt. Därför är det en viktig uppgift att skriva kvalificerade ansökningar och erhålla externa forskningsanslag, något som nu i hög grad uppnåtts.

Utbildning

Ett av de ben som CfA vilar på utgörs av utbildning. Sedan starten har en rad universitetskurser anordnats, men det har hela tiden funnits en ambition att utsträcka kursverksamheten till andra, ”utom-akademiska” områden i samverkan med medlemsorganisationerna. På så sätt fullföljer vi också en viktig del av universitetets tredje uppgift, dvs. att samverka med det omgivande samhället.

I ett vidare perspektiv handlar det om att säkra återväxten av arbetarhistorisk forskning. Universitetskurser är också ett utmärkt sätt att bedriva samverkan.

En tredje omgång av kvällskursen för LO-medlemmar kommer att ges under hösten 2026. Kursen utgår bland annat från Kjell Östbergs bok *Folk i rörelse*. Även denna gång kommer kursen att avslutas med ett studiebesök på Arbejdermuseum i Köpenhamn.

Under året avser vi att dra igång en grävskola med syfte att arrangera utbildningar i gräv-där-du-står-studiecirklar, communityarkiv och andra former av gräsrotsdriven historieproduktion och minnesbevarande. Utbildningen fokuserar på de *redskap och kunskaper* deltagarna behöver för att kunna genomföra sina projekt. Målgrupper för grävskolan är människor aktiva i föreningar och sociala rörelser som vill utforska eller dokumentera den egna organisationens eller (arbets)platsens historia. Personal bekostas i första hand av Lunds universitet (AHL), lokaler bekostas i första hand av medverkande arkiv samt ABF Skåne och studiematerial samt fika och luncher bekostas i första hand av föreningen.

Forskningsprojekt

Under 2023 fick Magnus Olofsson tillsammans med forskaren Andrés Brink Pinto och systemutvecklaren Mathias Johansson sex miljoner av Vetenskapsrådet för att bygga upp en databas om bland annat demonstrationer, folkmöten, upplopp och kravaller mellan 1820 och 1939. Projektet använder sig av AI för att leta igenom Kungliga bibliotekets digitaliserade dagstidningar. Projektet, som påbörjades under 2024 och som fortsatt pågår under 2026 har rubriken *De stridbara svenskarna*.

Kristin Linderöth och Magnus Olofsson fick under 2023 forskningsmedel av Crafoordska stiftelsen för ett forskningsprojekt med titeln *Den bortglömda protestvågen? Valfärdsanställdas vilda strejker i Sverige 1980–1990*. I projektet, som fortsätts under 2026, undersöks valfärdsanställdas olovliga strejker som en del av en konflikt om den offentliga sektorns organisation och roll i

det svenska samhället. Ett mål med att studera de kvinnodominerade vilda strejkerna i välfärden är att komplettera uppfattningen om olovliga strejkaktioner som framför allt är förknippade med 1970-talets politiska radikalism och med manliga arbetare i industrin. Ett annat är att utmana bilden av 1980-talet som en mellanperiod efter kvinnokampens och arbetarkampens tid och före den nyliberala omvandlingen av offentlig sektor. Kristin Linderoth beviljades även medel av stiftelsen Ebbe Kock och Helge Ax:son Johnsons stiftelse för en delstudie i projektet, som undersöker den vilda strejken bland mentalskötare på Östra sjukhuset i Malmö 1990.

Emma Hilborns projekt *Domestic Life in the Public Sphere: Swedish Trade-Union Press 1945–1965* kommer att avslutas under året genom färdigställandet av två studier för publicering. En studie med titeln ”Att ikläda sig moderniteten: Kommunalarbetaren som modemedium 1953–1965” kommer att publiceras i den kollegialt granskade antologin *Mode i medier*. Artikeln ”Hellre duktig arbetska än dålig husmor: Intim offentlighet i Kommunalarbetaren under 1940-talet” är just nu under granskning hos den vetenskapliga tidskriften *Historisk tidskrift*. Projektet finansieras av Ridderstads stiftelse.

Under 2026 planeras för en workshop vid Lunds universitet på temat sjukhusarbete. Syftet är att samla och initiera forskning om den så kallade lägre personalen vid sjukhusen. Planeringen är i inledningsfasen och kommer först att rikta sig till forskare, men i ett senare skede eventuellt även till grupper utanför akademien, exempelvis fackförbund. Initiativtagare är Emma Hilborn ihop med Kristin Linderoth.

Forskningscirklar och dokumentationsprojekt

Forskningscirklar

Arbetet med att försöka initiera forskningscirklar fortsätter. Grävskolan är en viktig del av detta.

Databasen över gräv-där-du-står-cirklar är tillgänglig på följande länk på Historiska institutionens hemsida: <https://www.hist.lu.se/forskning/databaser/databas-over-forsknings-och-gravcirklar/>. [Databasen innehåller 1047 poster.](#)

Stipendium

Styrelsen har diskuterat ett förslag om att inrätta ett stipendium för arbetarhistorisk forskning som även skulle kunna tilldelas forsknings- eller gräv-där-du-stårcirklar. Frågan bereds vidare under 2026.

Bokutgivning

Sedan flera år tillbaka har vi arbetat med en bok om Öresundsvarvet, där texter av forskare och berättelser från varvsarbetare ingår. Ambitionen är att arbeta vidare med denna under året för att kunna ge ut den i samarbete med Varvshistoriska föreningen.

Arbetshistoriska seminariet

Ett seminarieprogram kommer även fortsättningsvis att planeras tillsammans med ABF Skåne, Statarmuseet och andra samarbetspartners.

Forskningsseminariet Konflikt och motstånd

Under perioden planeras att fortsatt genomföra minst fyra forskningsseminarier per termin på Historiska institutionen.

Utställningsverksamhet

Vi planerar att visa utställningen om den folkliga kampen för demokrati på olika platser i Skåne. Arbetet på en utställning om Folkets hus i Skåne påbörjas.

Informationsverksamhet och medlemsrekrytering

Såväl hemsidan som Facebook är viktiga kanaler och ska uppdateras kontinuerligt med information om verksamheten. Under året måste också informationen till medlemsorganisationerna förbättras, bland annat genom kontinuerliga medlemsblad.

För att öka antalet medlemsorganisationer produceras en informationsfolder om CfA och dess verksamhet. Även antalet individuella stödmedlemskap bör ökas under verksamhetsåret. Vi planerar också att öka vår närvaro på sociala medier, bland annat genom vår youtubekanal som fungerar väl.

Samverkan

Den samverkan som finns med bland annat ABF (i synnerhet ABF Skåne, ABF Öresund och ABF Malmö sydväst), Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona, Arbetarrörelsens arkiv i Skåne, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (ARAB), LO-distriktet, Varvshistoriska föreningen och Statarmuseet i Torup fortsätter. Här kan också nämnas samarbete med Folketshusrörelsen och Arbetarnas kulturhistoriska sällskap (AKS). Internationellt fortsätter samarbetet inom olika nätverk, däribland det som organiserat Nordic Labour History Conference.